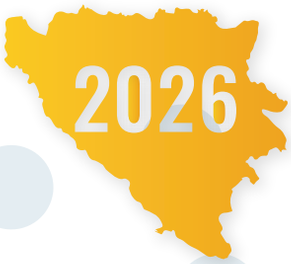
BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

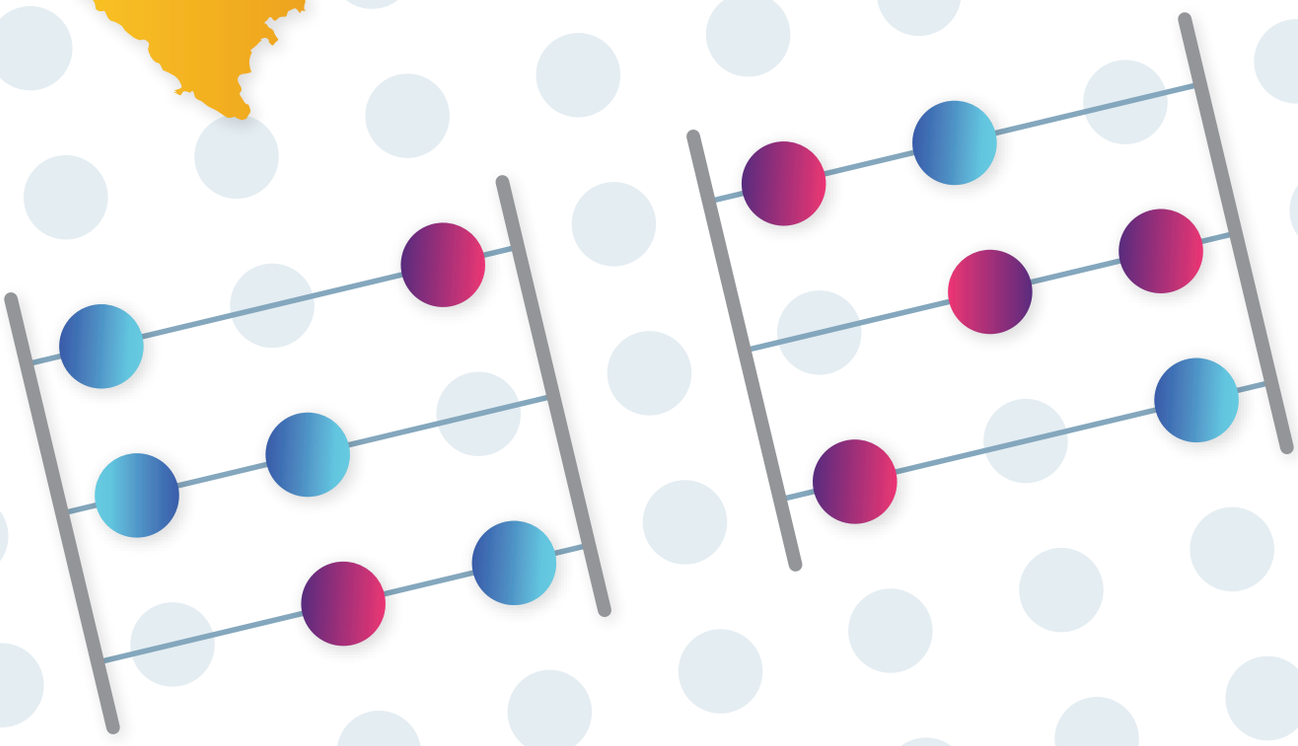
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

БУЏЕТ ЗА **ГРАЂАНЕ**

Министарства финансија и трезора
Босне и Херцеговине

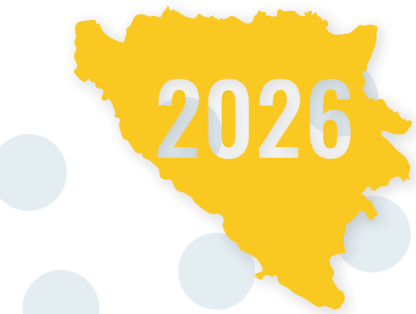

БУЏЕТ ЗА **ГРАЂАНЕ**

Министарства финансија и трезора
Босне и Херцеговине

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Издавач:

Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине

За издавача:

Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине

Дизајн и компјутерска припрема:

Графички студио „Лик" Бања Лука

Штампа:

ГРАФИД д.о.о. Бања Лука

За штампарију:

Бранислав Иванковић

САДРЖАЈ

Уводна ријеч министра 5

Буџет за грађане 6

Подручје рада 8

Надлежности 8

Правни оквир 8

Циљеви 8

Буџетски календар и буџетски процес 9

Структура расхода 10

Програмске активности 14

Питања, коментари и сугестије 15

УВОДНА РИЈЕЧ МИНИСТРА

Поштовани грађани и грађанке,

Пред вама се налази четврто издање документа „Буџет за грађане Министарства финансија и трезора БиХ за 2026. годину“, као илустровани водич који на јасан и једноставан начин приказује како се прикупља и троши новац из Буџета Министарства финансија и трезора БиХ.

Жеља нам је да покретањем ове активности постанемо још отворенији, транспарентнији и одговорнији према грађанима по питању планирања, управљања и коришћења финансијских средстава.

Сврха овог документа је да јавности омогући бољи увид и разумијевање начина на који Министарство планира, распоређује и троши јавна средства из буџета. Имајући у виду да новац који долази у буџет потиче од пореских обвезника, наша је обавеза да њиме располажемо у најбољем интересу свих грађана Босне и Херцеговине те да представимо јасне и разумљиве податке о изворима прикупљеног новца и његовом трошењу.

Документ је намијењен свим лицима која желе да буду обавијештена о плановима Министарства, као и свима онима који желе да прате трошење новца при остваривању постављених циљева.

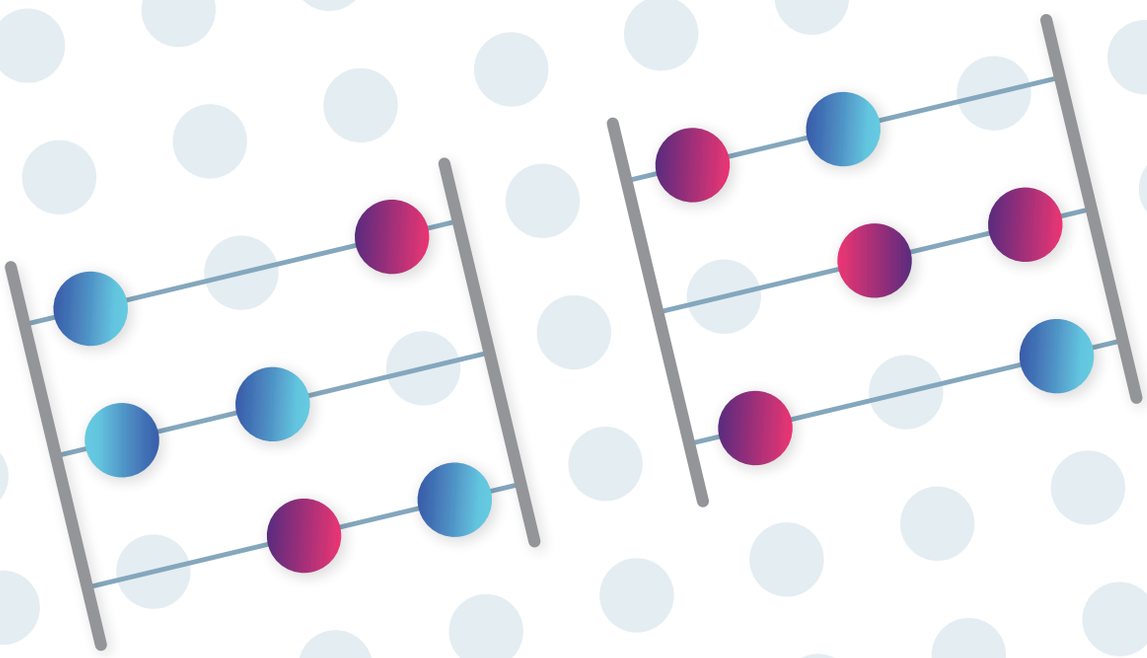
Искрено се надам да ће овај документ да пружи одговоре на кључна питања у вези Буџета Министарства, али и да подстакне што већи број актера да изнесу своја мишљења и сугестије које ће бити основа за припрему Буџета за грађане у наредном периоду. Отворени смо за значајније учешће грађана/грађанки у буџетском процесу у припреми будућих докумената „Буџет за грађане“ и поред уставних ограничења у структури буџета институција БиХ. Желимо да креирамо приступачнији и разумљивији буџет, јер је и то једна од полазних претпоставки унапређења управљања јавним финансијама.

Радујемо се сарадњи у наредном периоду.
Срдачан поздрав,

МИНИСТАР

Др Срђан Амиџић

БУЏЕТ ЗА **ГРАЂАНЕ**

Новац којим располажу институције власти на свим нивоима у својим **буџетима** је новац грађана. Приходи власти долазе од грађана кроз порезе и плаћање разних такса и накнада. Поред овога, приходи долазе од **концесија** за искориштавање ресурса који су дио заједничке баштине па припадају свим грађанима. Чак и када приходи долазе од кредита, грађани су ти који ће их морати отплатити на крају. Институције власти су одговорне за средства у оквиру буџета те одлучују у име грађана о расподјели прикупљених средстава за различите намјене.

Имајући у виду да је буџет и одраз **јавних политика**, јасно је због чега у земљама са развијеном демократском културом постоји значајан интерес јавности за бројна питања која се тичу буџета. Грађани желе да знају и одлучују о томе како ће се трошити њихов новац. При томе је основни предуслов за учешће грађана у процесу одлучивања о буџету њихова информисаност. У складу са тим, задатак органа власти је да обезбиједи јавност рада и пружи информације о свим битним питањима у процесу креирања, усвајања и извршавања буџета.

Буџет за грађане је документ који сажима и појашњава основне информације из буџета. То је извјештај, представљен у приступачном формату, који користи једноставан и јасан језик који грађани могу разумјети. Ако су у стању да разумију, грађани онда могу да остваре своја грађанска права у демократији – они могу постављати питања која обезбјеђују да власт објашњава оно што ради у њихово име.

Буџет
акт којим се предвиђају сви приходи и расходи у једној години.

Концесија
дозвола власти која се даје правним или физичким лицима за обављање одређене дјелатности по унапријед утврђеним условима.

Јавна политика
план или смјер дјеловања институција власти.

Буџет за грађане
поједностављен и илустрован приказ одређених дијелова званичног Буџета.

I ОБЛАСТ РАДА

- Министарство извршава законе и друге прописе њиховом непосредном примјеном, рјешавањем управних предмета у управном поступку, обављањем управног надзора и обављањем других управних послова из области своје надлежности.
- Министарство припрема и предлаже Савјету министара Босне и Херцеговине и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине законе и друге прописе и опште акте из своје надлежности и обавља друге послове одређене посебним законима и другим прописима.
- Министарство припрема и предлаже Савјету министара Босне и Херцеговине и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине анализе, извјештаје и информације о стању у областима и активностима што их предузима из надлежности Министарства.
- Министарство прати стање у областима и активностима из своје надлежности, а нарочито у погледу извршења закона и других прописа, предузима мјере за које има овлашћења или даје препоруке надлежним органима у циљу извршења закона и других прописа.

IV ЦИЉЕВИ

Стратешки циљ

- Макроекономска стабилност

Средњорочни циљ

- Стабилан и транспарентан систем финансирања БиХ, управљање и контрола јавним финансијама и испуњење међународних финансијских обавеза

Специфични циљеви

- Развој ефективних политика и система за управљање и контролу финансирања институција БиХ
- Унапређење система управљања јавним дугом и усклађености екстерног финансирања са потребама БиХ
- Унапређење фискалне политике и развој система управљања имовином у власништву институција БиХ
- Развој ефективних политика и система за финансијско планирање развоја и за управљање пред-приступном помоћи ЕУ

II НАДЛЕЖНОСТИ

Министарство је надлежно за:

- Принципе пореске политике, накнада и прописа;
- Односе са међународним и домаћим финансијским институцијама;
- Припрему уговора, споразума и дугих аката којим БиХ преузима кредитне и друге финансијске обавезе према другим земљама и међународним организацијама;
- Планирање и управљање дугом БиХ, извршавање међународних финансијских обавеза;
- Политику новог задуживања у земљи и иностранству;
- Припрему буџета БиХ и завршног рачуна БиХ;
- Координацију активности за обезбјеђење буџетских средстава БиХ;
- Извршавање буџета БиХ и бригу о финансирању институција БиХ;
- Вођење активности о сукцесији имовине бивше СФРЈ;
- Банкарске прописе који се односе на функционисање Централне банке БиХ;
- Управљање имовином у власништву институција БиХ;
- Компилацију, дистрибуцију и објављивање консолидованих општих владиних фискалних података;
- Координацију међународне економске подршке БиХ, изузев дијела који се односи на помоћ Европске уније;
- Уређење интерне контроле буџетских корисника у складу са међународно признатим стандардима интерне контроле, као и за давање смјерница за успостављање и одржавање система интерне контроле;
- Развој, управљање и координацију интерне ревизије у институцијама Босне и Херцеговине;
- Финансијско планирање развоја у институцијама Босне и Херцеговине које обухваћа управљање јавним инвестицијама и средњорочно планирање, праћење и извјештавање.

III ПРАВНИ ОСНОВ

Устав БиХ, Закон о министарствима и другим органима управе, Закон о управи, Закон о државној служби у институцијама БиХ, Закон о раду у институцијама БиХ, Закон о јавним набавкама БиХ, Закон о финансирању институција БиХ, Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ, Закон о буџету институција БиХ, Закон о интерној ревизији институција Босне и Херцеговине, Закон о задуживању, дугу и гаранцијама БиХ; Закон о поступку закључивања и извршавања међународних уговора, Споразум о питањима сукцесије бивше СФРЈ; Оквирни споразум о правилима сарадње између Европске комисије и БиХ која се односи на финансијску помоћ ЕУ-а Босни и Херцеговини путем ИПА-е

Буџетски календар и буџетски процес

Буџетски календар је прописан Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине и њиме се дефинишу активности које су битне у вези са припремом и доношењем Буџета. Тако је дефинисана временска динамика и одговорност појединих институција у вези са припремом доношења званичног Буџета.

Буџетски процес се заснива на прописаним активностима свих учесника у процесу припреме и усвајања Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, те извршења, извјештавања и контроле.

Буџетски процес започиње у јануару када Министарство финансија и трезора до 31. у мјесецу свим буџетским корисницима доставља буџетску инструкцију са буџетским календаром за припрему **Документа оквирног буџета (ДОБ)**.

Буџетски процес
процес који обухвата припрему и усвајање буџета, његово извршавање, извјештавање и контролу.

Документ оквирног буџета (ДОБ)
пројекција трогодишњих прихода и расхода односно средњорочна пројекција буџета.

31. јануар
Министарство финансија и трезора БиХ буџетским корисницима доставља буџетске инструкције са буџетским календаром за припрему Документа оквирног буџета и годишњег буџета.

31. март
Дирекција за економско планирање има обавезу израдити нацрт макроекономских пројекција за текућу и три наредне године.

15. април
Одјељење за макроекономске анализе Управног одбора Управе за индиректно опорезивање припрема нацрт пројекција прихода од индиректних пореза за текућу и три наредне године. Буџетски корисници достављају табеле прегледа приоритета Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине.

15. јун
Министарство финансија и трезора доставља Документ оквирног буџета Савјету министара на усвајање.

30. јун
Савјет министара усваја Документ оквирног буџета.

1. јул
Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине доставља буџетским корисницима Инструкцију за припрему захтјева за буџет сљедеће године.

1. август
Буџетски корисници достављају захтјеве за буџет сљедеће године.

1. октобар
Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, након обављених консултација с буџетским корисницима, подноси Савјету министара Босне и Херцеговине Нацрт Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за наредну годину.

15. октобар
Савјет министара има обавезу Предсједништву Босне и Херцеговине поднијети Нацрт Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за наредну годину.

1. новембар
Предсједништво Босне и Херцеговине дужно је поднијети за наредну годину Приједлог Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

31. децембар
Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине разматра Приједлог Закона о буџету који подноси Предсједништво Босне и Херцеговине, и у складу са властитим пословником усваја Закон о буџету.

СТРУКТУРА **РАСХОДА**

Буџет Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине за 2026. годину износи 13.477.000 КМ са сљедећом структуром расхода:

ЛИНИЈСКИ - ПО ВРСТИ РАСХОДА

91,59%

КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ
1.133.000 КМ

8,41%

Набавка опреме
1.109.000 КМ (8,23%)

Набавка сталних средстава у облику права
24.000 КМ (0,18%)

СТРУКТУРА РАСХОДА ПО ЕКОНОМСКИМ КАТЕГОРИЈАМА

ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ	**12.344.000**
Бруто плате и накнаде	8.248.000
Накнаде трошкова запослених и скупштинских заступника	1.444.000
Путни трошкови	200.000
Издаци телефонских и поштанских услуга (ПТТ)	120.000
Набавка материјала	50.000
Издаци за услуге превоза и горива	60.000
Изнајмљивање имовине и опреме	44.000
Издаци за текуће одржавање	1.523.000
Издаци осигурања и банкарских услуга и услуга платног промета	21.000
Уговорене и друге посебне услуге	634.000
ИЗДАЦИ ЗА НАБАВКУ СТАЛНИХ СРЕДСТАВА	**1.133.000**
Набавка опреме	1.109.000
Набавка сталних средстава у облику права	24.000
УКУПНО	**13.477.000**

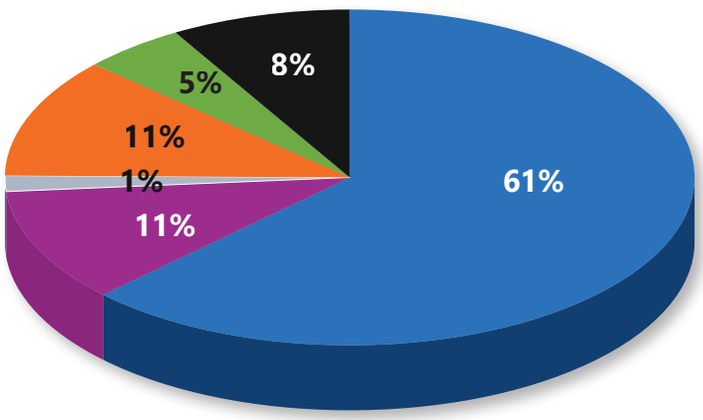
Највећи удио буџетских средстава код Министарства финансија и трезора БИХ се односи на Бруто плате и накнаде (61%). Остали расходи односе се на трошкове у вези с потребама за несметано функционисање Министарства.

Министарство финансија и трезора у оквиру набавке опреме планирало је набавку возила, набавку намјештаја, набавку рачунара и лаптопа, опреме за пренос података и гласа те уградне опреме за сервере. У оквиру сталних средстава у облику права планиране су Oracle, Cisco VPN лиценце те Adobe acrobat pro.

Планиран је приход од продаје моторних возила износи 8.000 КМ.

Број запослених Министарства финансија и трезора БиХ одобрен Буџетом износи 183.

СТРУКТУРА РАСХОДА

Бруто плате и накнаде

Накнаде трошкова запослених и скупштинских делегата

Путни трошкови

Издаци за текуће одржавање

Уговорене и друге посебне услуге

Набавка опреме

COFOG класификација

Према COFOG квалификацији цјелокупна средства Министарства финансија и трезора БиХ односе не на Опште јавне услуге - Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови, спољни послови.

COFOG класификација

класификацију владиних функција (COFOG – Classification of the Functions of the Government) објавило је Одјељење за статистику Уједињених нација и односи се на средства из буџета разврстана по намјени за коју се троше..

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА ФИНАНСИРАЊА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- Управљање и подршка буџету институција БиХ
- Управљање и администрација
- Надоградња ИС финансијског пословања са Модулом управљања поступком припреме буџета БПМИС
- Надоградња ИС финансијског пословања са Модулом ХРМС и Модулом PAYROLL
- Унапређење безбједности информационог система Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине
- Припрема, анализа и контрола извршења буџета институција БиХ и извјештавање (Сектор за буџет институција БиХ)
- Управљање трезорским операцијама у институцијама БиХ у складу са ЕУ стандардима (Сектор за трезорско пословање)
- Интерна ревизија (Централна јединица за интерну ревизију)
- Управљање имовином у власништву институција БиХ и координација процеса сукцесије бивше СФРЈ (Сектор за сукцесију имовине бивше СФРЈ и управљање имовином БиХ)
- Управљање јавним инвестицијама, средњорочно планирање (Сектор за координацију међународне економске помоћи)
- Управљачка активност и активности подршке (Кабинет министра, Кабинет замјеника министра, Секретар Министарства и Сектор за правне, кадровске, опште и финансијске послове)*

Број запослених на програму: 120 **Одобрени буџет: 9.683.000 КМ**

МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

- Закључивање и реализација међународних уговора
- Систем управљања јавним дугом (Сектор за јавни дуг)
- Односи са финансијским институцијама (Сектор за односе са финансијским институцијама)
- Фискални прописи, политика опорезивања по међународним споразумима и међународна сарадња у области пореза (Сектор за фискалне послове)
- Координација међународне помоћи (Сектор за координацију међународне економске помоћи)
- Координација и управљање пред-приступном помоћи ЕУ (Сектор за финансирање програма и пројеката помоћи Европске уније)

Број запослених на програму: 63 **Одобрени буџет: 3.794.000 КМ**

Име и презиме

Адреса

E-mail

Организација/
Институција

Питања, коментаре и сугестије можете написати на полеђини обрасца.

Име и презиме

Адреса

E-mail

Организација/
Институција

Питања, коментаре и сугестије можете написати на полеђини обрасца.

ПИТАЊА, КОМЕНТАРИ И СУГЕСТИЈЕ

Поштовани, ако имате питање, коментар или сугестију у вези са припремом и представљањем "Буџета за грађане", можете искористити припремљене обрасце, искинути их и послати поштом на адресу:
Министарство финансија и трезора БиХ (Кабинет министра - Односи са јавношћу),
Трг БиХ 1, 71000 Сарајево
Такође, питања, коментаре и сугестије можете послати и путем електронске поште:
trezorbih@mft.gov.ba.

С поштовањем,
Министарство финансија и трезора БиХ

БУЏЕТ ЗА **ГРАЂАНЕ**

Министарства финансија и трезора
Босне и Херцеговине

